

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1977-1978.

3 NOVEMBER 1977

WETSVOORSTEL

betreffende de aanpassing
van de afschrijvingen aan de prijsstijgingen.

(Ingediend door de heer Magnée.)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 77 van de gecoördineerde wetten van 30 november 1935 op de handelsvennootschappen bepaalt : « de beheerders maken de balans en de winst- en verliesrekening op, waarin de nodige amortisaties aangebracht moeten worden. »

Dit is een van de voornaamste bepalingen van de wetgeving op de handelsvennootschappen. De verplichting om de nodige afschrijvingen te verrichten vloeit immers voort uit een elementaire noodzaak : van de inkomsten afnemen wat noodzakelijk is om het vermogen van de onderneming en de permanente uitrusting ervan te vrijwaren. Daarbij dient rekening te worden gehouden met alle kosten die de onderneming heeft gemaakt om daarvan datgene te kunnen afhouden wat terecht als winst kan worden beschouwd. Die verplichting is een van de grondbeginselen ter bescherming van de spaarders die hebben willen deelnemen aan de risico's van de onderneming. De kredietwaardigheid van deze laatste steunt op die verplichting, die een van de belangrijkste panden voor de schuldeisers vormt. Die verplichting vertegenwoordigt tenslotte en vooral een essentiële waarborg voor het in de onderneming tewerkgestelde personeel, waarvan de werkgelegenheid goeddeels afhangt van de kwaliteit van de beschikbaar gestelde uitrusting.

Sinds jaren maakt de snelle stijging van de prijzen, samen met een fiscale reglementering die uitgaat van de onderstelling dat deze stabiel blijven, het praktisch niet meer mogelijk dat de ondernemingen naar de letter (« nodige amortisaties ») noch naar de geest het Wetboek van Koophandel naleven.

Door de fiscale wet worden de vennootschappen gedwongen om de afschrijvingen te berekenen op een aankoopprijs die in bijna alle gevallen nog slechts een fractie van de kosten voor de wedersamenstelling van hun vaste activa bedraagt, zodat zij genoopt worden louter fictieve winsten te

Chambre des Représentants

SESSION 1977-1978.

3 NOVEMBRE 1977

PROPOSITION DE LOI

relative à l'adaptation
des amortissements à la hausse des prix.

(Déposée par M. Magnée.)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 77 des lois coordonnées du 30 novembre 1935 sur les sociétés commerciales stipule que « l'administration forme le bilan et le compte de profits et pertes dans lesquels les amortissements nécessaires doivent être faits ».

Cette disposition est une des plus fondamentales de la législation commerciale. L'obligation de faire les amortissements nécessaires procède, en effet, d'un impératif élémentaire : prélever sur les rentrées ce qui est indispensable pour sauvegarder la substance de l'entreprise et assurer la permanence de l'outil. Elle traduit la nécessité de tenir compte de tous les frais encourus par l'entreprise pour pouvoir dégager ce qui peut légitimement être considéré comme bénéfice. Cette obligation est un des principaux éléments de la protection des épargnants qui ont accepté de participer aux risques de l'entreprise. Le crédit de cette dernière est fondé sur cette obligation qui constitue un des principaux gages des créanciers. Cette obligation représente enfin et surtout une garantie essentielle pour la main-d'œuvre occupée dans l'entreprise, dont l'emploi dépend en grande partie de la qualité de l'outil mis à sa disposition.

Or, depuis plusieurs années, l'augmentation rapide des prix, combinée avec une réglementation fiscale fondée sur l'hypothèse de leur stabilité, ne permet pratiquement plus à l'entreprise de respecter ni la lettre (« amortissements nécessaires »), ni l'esprit du Code de commerce.

Contraintes par la loi fiscale de calculer les amortissements sur un coût d'acquisition qui, dans la presque totalité des cas, ne représente plus qu'une fraction du coût de reconstitution de leurs immobilisations, les sociétés sont amenées à dégager des bénéfices véritablement fictifs. De

noteren. Dientengevolge slagen zij er niet meer in hun vermogen opnieuw samen te stellen, terwijl die winsten volledig belast worden.

Een dergelijke toestand kan hun kredietwaardigheid in het gedrang brengen en vormt een hinderpaal voor de instandhouding van de uitrusting die nodig is om aan de steeds scherper wordende concurrentie te weerstaan.

Die toestand werd duidelijk toegelicht in een aantal studies van de Kredietbank in 1971, van Fabrimetal in 1973, van professor Kirschen in 1974 en van de afdeling studies van de Nationale Bank in 1976. Die studies leidden alle tot dezelfde conclusie : aangezien de afschrijvingen gebaseerd zijn op de oorspronkelijke kostprijs, wordt de belasting van de vennootschappen dikwijls geïnd van gedeeltelijk nominale winsten, met andere woorden de belasting treft het vermogen zelf van de ondernemingen.

Volgens de berekeningen van Fabrimetal zou de hoeveelheid vastkapitaal van de Belgische industrie in 1972 730 miljard frank bedragen, geraamd volgens de « historische waarde » ervan. Geherwaardeerd in « franken anno 1972 » zou die waarde 923 miljard bereiken. De jaarlijkse afschrijvingen van die bestanddelen zouden om en bij de 53 miljard frank liggen, terwijl zij in feite 65,4 miljard hadden moeten bereiken; het verschil van 12 miljard heeft een overschatting van de winsten van de ondernemingen tot gevolg gehad.

Volgens de studie van professor Kirschen zouden de niet-aanpassing van de afschrijvingen aan de inflatie en de belasting van de nominale waardevermeerdering tot gevolg hebben gehad dat de Belgische ondernemingen alleen al in 1974 28 miljard te veel aan belastingen hebben betaald.

Ten slotte verklaarde de gouverneur van de Nationale Bank tijdens een in maart jongstleden voor de « Société d'études et d'expansion » te Luik gehouden voordracht :

« Daar de prijs van de kapitaalgoederen zowel als van de investeringsgoederen sinds 1973 wezenlijk is gestegen, is een deel van de door de ondernemingen geboekte winst fictief geworden. Doch de belasting slaat op de gehele winst. Naast de aderlating welke de ondernemingen ondergaan doordat zij op een fictieve winst worden belast, moet er weliswaar op gewezen worden dat die ondernemingen in tijden van inflatie winst boeken doordat hun financiële verplichtingen naar reële maatstaven verminderen. Per slot van rekening, dit wil zeggen wanneer rekening wordt gehouden met het verlies voortvloeiend uit de overwaardering van de voorraden en de ontoereikende fiscale afschrijvingen zowel als met de winst die een gevolg is van de vermindering van hun netto-debiteurspositie naar reële maatstaven, zouden de Belgische ondernemingen ingevolge de inflatie in het geheel een nettoverlies hebben geleden, dat volgens de studiedienst van de Nationale Bank in 1974 nagenoeg 30 % van hun totale controleerbare winst bedroeg. »

Uit de analyse van de studiedienst van de Nationale Bank blijkt dat het probleem dat inzake bedrijfsvoering rijst ingevolge de aanslepende inflatie, veel verder reikt dan de loutere vaststelling van de afschrijvingen. In afwachting dat dit probleem in zijn geheel wordt geregeld en afgezien van billijkheidsoverwegingen is het, gelet op de nog steeds aanzienlijke terugslag van de economische recessie en het grote aantal werklozen of gedeeltelijk werklozen, geboden de belastingwetgeving onmiddellijk aan te passen, ten einde de investeringen te stimuleren, de verkoop van kapitaalgoederen aan te moedigen en derhalve de werkgelegenheid te bevorderen.

Omdat de wetgever zich bewust is van het belang van de investeringen voor de economische ontwikkeling, heeft hij sedert een twintigtal jaren een aantal maatregelen genomen om die te bevorderen. Maar terzelfder tijd is de financiële

ce fait, elles n'arrivent plus à reconstituer leur substance, tandis que ces bénéfices sont taxés dans leur intégralité.

Une telle situation est de nature à compromettre leur crédit et à faire obstacle à la défense de l'outil nécessaire pour résister à une concurrence devenant de plus en plus âpre.

Cette situation a été mise en évidence dans une série d'études, de la Kredietbank en 1971, de Fabrimetal en 1973, du professeur Kirschen en 1974 et du département des études de la Banque nationale en 1976. Ces études aboutissent toutes aux mêmes conclusions : les amortissements étant basés sur des coûts historiques, l'impôt des sociétés est souvent perçu sur des bénéfices en partie nominaux; en d'autres termes, l'impôt attaque la substance même des entreprises.

Ainsi, d'après des calculs faits par Fabrimetal, le stock de capital immobilisé de l'industrie belge s'élèverait en 1972 à 730 milliards de F estimés à leur « valeur historique ». Réévaluée en « francs de 1972 », la valeur de l'immobilisé atteindrait 923 milliards. Les amortissements annuels de ces éléments se chiffraient à 53 milliards de F, alors qu'ils auraient dû s'établir à 65,4 milliards; la différence de 12 milliards a entraîné une surestimation des bénéfices des entreprises.

D'après l'étude du professeur Kirschen, la non-adaptation des amortissements à l'inflation et la taxation des plus-values nominales auraient provoqué, pour la seule année 1974, une surimposition des entreprises belges de l'ordre de 28 milliards.

Enfin, lors d'une conférence donnée en mars dernier à la Société d'études et d'expansion de Liège, le gouverneur de la Banque nationale déclarait :

« Les prix tant des biens de production que des biens d'équipement ayant augmenté de manière substantielle depuis 1973, une partie des bénéfices des entreprises est ainsi devenue fictive. C'est néanmoins la totalité de ceux-ci qui a été taxée. Certes, à côté du prélèvement opéré sur les entreprises par l'imposition de profits fictifs, il y a le fait que celles-ci réalisent, en période d'inflation, par la réduction de leurs engagements financiers en termes réels. Par solde c'est-à-dire en intégrant les pertes dues à la surévaluation des stocks et à l'insuffisance des amortissements fiscaux et les gains imputables à la diminution de leur position débitrice nette en termes réels, la perte totale nette subie par les entreprises belges du fait de l'inflation aurait représenté, selon les estimations du département des études de la Banque nationale, près de 30 % de leur profit total apparent en 1974. »

L'analyse du service des études de la Banque nationale fait apparaître que le problème posé dans le domaine de la gestion des entreprises par une inflation persistante dépasse de loin le cadre de la seule détermination des amortissements. En attendant qu'une solution d'ensemble intervienne et indépendamment de considérations d'équité, l'impact toujours sensible de la récession économique et la persistance d'un grand nombre de travailleurs sans emploi ou en chômage partiel commandent une adaptation immédiate de la réglementation fiscale, dans le but de stimuler les investissements, d'encourager les commandes de biens d'équipement et, par conséquent, d'entraîner une augmentation de l'emploi.

Convaincu du rôle des investissements dans le développement économique, le législateur a pris, depuis une vingtaine d'années, une série de mesures en vue de les favoriser. Mais dans le même temps, la structure financière des entre-

structuur van de ondernemingen gaandeweg verslechterd ten gevolge van de al te sterke stijging van hun schulden, wat een normaal uitvloeisel is van het feit dat de interesten van de door hen aangegane leningen aftrekbare lasten zijn. Het aanpassen van de provisies voor afschrijvingen aan de prijsstijging door de belastingwetgeving in overeenstemming te brengen met de behoeften van de handel, zou de financiële structuur kunnen verbeteren en de investeringen op een gezondere basis kunnen financieren dan thans het geval is. Voorts ligt het voor de hand dat een dergelijke hervorming de voorkeur verdient boven gelegenheidswetten, zoals die betreffende de aanvullende afschrijvingen.

Het voornaamste punt van zorg van de indieners van dit wetsvoorstel, namelijk bij te dragen tot de daling van de werkloosheid, heeft hen ertoe gebracht de aanpassing van de afschrijvingen aan de prijsstijgingen afhankelijk te maken van de voorwaarde dat de aldus vrijgestelde bedragen binnen een bepaalde termijn opnieuw worden geïnvesteerd. Er zij in dit verband verwezen naar het voorbeeld van sommige buitenlandse wetten die, om de schommelingen in de werkgelegenheid te verminderen, een verband leggen tussen het ogenblik waarop de investering wordt gedaan en de conjunctuurttoestand.

Uit een budgettair oogpunt zal de voorgestelde maatregel op termijn gunstige gevolgen hebben. Wat de Staatskas op het ogenblik zelf moet derven wordt op termijn immers gecompenseerd, enerzijds door de fiscale opbrengst van de investeringen zelf en, anderzijds, door de vermindering van de werkloosheidsuitkeringen.

Ten slotte zou een dergelijke maatregel de ondernemingen geruststellen met betrekking tot de vrijwaring van hun productieapparaat en er hen toe aanzetten intellectuele investeringen te verrichten zoals daar zijn: speurwerk, marketing, verkoopbevordering, enz. Die investeringen worden steeds meer onontbeerlijk om de overlevingskansen van onze industrie veilig te stellen.

Analyse van de artikelen.

Artikel 1.

Op deze wet kunnen aanspraak maken alle industriële, commerciële, landbouw- of ambachtelijke ondernemingen, ongeacht hun rechtspositie (natuurlijke persoon of vennootschap).

Aangezien het om een gedeeltelijke en niet om een volledige vrijstelling gaat, dienen de afgehouden bedragen op een bijzondere post te worden geboekt.

Art. 2.

Om tot de gewenste resultaten te komen werden twee methodes in overweging genomen :

1) het bedrag van de afschrijvingen wordt berekend op basis van de vervangingswaarde van de goederen en niet uitsluitend op basis van de oorspronkelijke kostprijs ervan, zoals dat thans het geval is;

2) de afschrijvingen zelf worden vermenigvuldigd met een coëfficiënt die de verhoging van de kostprijs der afgeschreven goederen tijdens het afgelopen jaar uitdrukt. Het betreft dus een jaarlijkse bewerking die betrekking heeft op het totale bedrag van de afschrijvingen die voor het boekhoudkundig jaar in uitzicht worden gesteld (zie nochtans art. 3).

Om technische redenen werd de tweede methode in aanmerking genomen.

Het Ministerie van Financiën dient die coëfficiënt telkens vast te stellen vóór 10 januari van het daaropvolgend

prisen s'est dégradée progressivement, à la suite de l'augmentation excessive de leur endettement, normalement favorisé par le fait que les intérêts des emprunts constituent des charges déductibles. L'adaptation des provisions d'amortissements à la hausse des prix, en conformant la réglementation fiscale aux exigences de la loi commerciale, remédierait ainsi à un défaut des structures financières et ferait reposer le financement des investissements sur des bases plus saines qu'aujourd'hui. Une telle réforme présente aussi un avantage évident par rapport à des lois occasionnelles comme celle relative aux amortissements complémentaires.

La préoccupation fondamentale à la base de la présente proposition, qui est de contribuer à réduire le chômage, a conduit ses auteurs à subordonner l'adaptation des amortissements à la hausse des prix, à la condition de réinvestir, dans un délai déterminé, les sommes ainsi dégagées. On évoquera, à cet égard, l'exemple de certaines législations étrangères, qui, dans le souci de réduire les fluctuations de l'emploi, établissent un lien entre le moment de l'investissement et l'état de la conjoncture.

Du point de vue budgétaire, la disposition proposée aura à terme des effets favorables. En effet, le manque à gagner du Trésor public dans l'immédiat sera compensé à terme, d'une part par les revenus fiscaux provenant des investissements eux-mêmes et, d'autre part par une diminution des allocations de chômage.

Enfin, une telle disposition aurait comme conséquence d'inciter les entreprises, rassurées quant à la sauvegarde de leur « outil productif », à effectuer des investissements intellectuels tels que recherches, marketing, promotion commerciale, qui sont devenus de plus en plus indispensables pour la survie de notre industrie.

Analyse des articles.

Article 1.

Le bénéfice de la présente loi peut être invoqué par toutes les entreprises industrielles, commerciales, agricoles ou artisanales, quel que soit leur statut juridique (personne physique ou société).

Comme il s'agit de montants immunisés et non pas de montants exonérés, il est indispensable que les sommes retenues soient inscrites dans un poste spécial de la comptabilité.

Art. 2.

Pour obtenir les résultats souhaités, deux méthodes pouvaient être envisagées :

1) calculer le montant des amortissements en se basant sur la valeur de remplacement des biens et non pas uniquement sur leur coût historique, comme c'est le cas actuellement;

2) multiplier les amortissements eux-mêmes par un coefficient qui exprime l'augmentation du coût des biens amortis pendant l'année écoulée. Il s'agit donc d'une opération annuelle portant sur le total des amortissements envisagés par l'année comptable (voir toutefois art. 3).

Pour des raisons techniques, c'est la deuxième méthode qui a été retenue.

C'est au Ministre des Finances qu'il appartiendra de fixer pour chaque année, avant le 10 janvier de l'année suivante,

jaar. De tekst geeft geen enkele aanwijzing omtrent de wijze waarop hij moet worden berekend. Het spreekt vanzelf dat hij de reële verhoging van de kostprijs van de bedoelde goederen zo dicht mogelijk moet benaderen. De verplichte raadpleging van het Nationaal Comité voor Economische Expansie is een waarborg voor de desbetreffende informatie.

De helft van de verhoging van het indexcijfer der consumptieprijzen achten wij een minimum om aan deze wet een concrete uitwerking te kunnen verlenen. Anderzijds is het noodzakelijk een maximum vast te stellen dat gelijk is aan de jaarlijkse verhoging van dat indexcijfer.

Art. 3.

De voordelen van de gedeeltelijke vrijstelling worden aan de ondernemingen slechts toegestaan voor zover de goederen fiscaal afgeschreven kunnen worden. Derhalve worden goederenvoorraden alsmede effecten in portefeuille uitgesloten.

Voor gronden dient hetzelfde beginsel te worden gehuldigd en het voordeel kan slechts worden toegekend in zoverre de grond zelf normaal kan worden afgeschreven.

Inzake investeringen die krachtens de verschillende herstellwetten niet afschrijfbaar of slechts gedeeltelijk afschrijfbaar zijn, kan men het voordeel van de wet slechts inroepen voor het gedeelte van de investeringen dat fiscaal kan worden afgeschreven.

Het is overigens normaal dat van de berekeningsbasis tevens worden uitgesloten de afschrijvingen met betrekking tot goederen of gedeelten van goederen die door middel van fondsen van derden werden aangekocht, tenzij dan in de onderstelling dat die interventie van derden slechts van zodanig korte duur is geweest dat in feite zij de gevolgen van de inflatie hebben moeten dragen.

Om nodeloze complicaties te voorkomen, zal het aandeel der eigen middelen in de gezamenlijke financiële middelen van de onderneming jaarlijks worden berekend en de geïndexeerde afschrijving zal worden toegepast op een equivalent aandeel van de industriële activa.

Art. 4.

De onderscheiden opgesomde voorwaarden zijn onontbeerlijk om het door de wet nagestreefde doel te bereiken. De besteding wordt geacht te bestaan vanaf het ogenblik dat het goed fiscaal afschrijfbaar wordt.

Art. 5.

De vrijstelling kan een eerste maal worden ingeroepen voor afschrijvingen die voorkomen op de balans van het maatschappelijk jaar dat op zijn vroegst op 31 december 1976 werd afgesloten.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Van inkomstenbelasting wordt vrijgesteld het gedeelte van de belastbare winst van industriële, handels-, landbouw- of ambachtelijke bedrijven dat wordt aangewend als voorschot voor de « wedersamenstelling van de investeringen ».

ce coefficient. Aucune indication n'est donnée dans le texte en ce qui concerne la façon dont il doit être calculé. Il est évident qu'il devra se rapprocher le plus possible de l'augmentation réelle du coût des biens visés. La consultation obligatoire du Comité national de l'Expansion économique constitue une garantie d'information à cet égard.

La moitié de l'augmentation de l'indice des prix à la consommation nous paraît être un minimum pour que la présente loi ait des effets concrets. Il s'impose par ailleurs de fixer un maximum égal à l'augmentation annuelle de cet indice.

Art. 3.

Les avantages de l'immunisation ne sont accordés aux entreprises que dans la mesure où les biens peuvent être amortis fiscalement. Sont donc exclus les marchandises en stock ainsi que les titres en portefeuille.

En ce qui concerne les terrains, le même principe devra être appliqué et l'avantage ne pourra être accordé que dans la mesure où le terrain lui-même peut être amorti normalement.

En ce qui concerne les investissements qui ne sont pas amortissables ou seulement amortissables en partie en vertu des différentes lois de relance, le bénéfice de la loi ne peut être évoqué que pour la partie de ces investissements qui peut être amortie fiscalement.

Par ailleurs, il est normal d'exclure également de la base de calcul les amortissements relatifs à des biens ou des parties de biens qui ont été acquis au moyen de fonds de tiers, sauf dans l'hypothèse où cette intervention des tiers n'a été que d'une très brève durée, ces derniers n'ayant, en fait, pas supporté les effets de l'inflation.

Afin d'éviter d'inutiles complications, on calculera annuellement la proportion prise par les fonds propres dans l'ensemble des moyens financiers de l'entreprise et l'on appliquera l'amortissement indexé sur une proportion équivalente des actifs industriels.

Art. 4.

Les différentes conditions énumérées sont indispensables pour atteindre le but poursuivi par la loi. L'affectation est censée exister dès le moment où le bien devient fiscalement amortissable.

Art. 5.

L'immunisation pourra être invoquée pour la première fois en faveur des amortissements figurant au bilan de l'année sociale clôturée au plus tôt le 31 décembre 1976.

A. MAGNEE.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

Est immunisée à l'impôt sur les revenus, la partie des bénéfices imposables des exploitations industrielles, commerciales, agricoles ou artisanales affectée à une provision pour « reconstitution des investissements ».

Art. 2.

Dat voorschot wordt vastgesteld door het bedrag van de regelmatige en fiscaal in aanmerking genomen afschrijvingen te vermenigvuldigen met een coëfficiënt die de Minister van Financiën voor ieder jaar op de 10de januari van het volgende jaar bepaalt, na het advies van het Nationaal Comité voor Economische Expansie te hebben ingewonnen. Die coëfficiënt mag niet lager zijn dan 50 % van de stijging van het indexcijfer van de consumptieprijzen tijdens het afgelopen jaar, noch hoger liggen dan diezelfde stijging.

Art. 3.

De afschrijvingen komen voor de vaststelling van het bedoelde voorschot echter alleen maar in aanmerking indien de goederen waarop ze betrekking hebben met de eigen middelen van het bedrijf werden aangeschaft.

Het aandeel van de eigen middelen in de gezamenlijke financiële middelen van het bedrijf wordt als basis genomen voor de vaststelling van het gedeelte van de investeringen waarvoor de indexering zal worden toegestaan.

Art. 4.

De vrijstelling is facultatief. Ze wordt evenwel slechts toegestaan indien de exploitant de bepalingen van artikel 105 van het Wetboek op de inkomstenbelastingen naleeft en met alle door het gemeen recht aangenomen bewijsmiddelen, met uitzondering van de eed, doet blijken dat binnen een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de afsluiting van het dienstjaar waarop de afschrijvingen betrekking hebben, een bedrag dat gelijk is aan het afgeschreven bedrag, in België werd geïnvesteerd in onroerende goederen, uitrustingsgoederen, bedrijfsmiddelen of onstoffelijke activa, behalve participaties.

Bij gebrek aan investering in de voorgeschreven vormen en binnen de vastgestelde termijnen zal het voorschot worden beschouwd als een winst die is verkregen in de loop van de belastingperiode tijdens welke de investeringstermijn is verstreken.

Art. 5.

Deze wet is toepasselijk met ingang van het maatschappelijk jaar dat ten vroegste op 31 december 1976 is afgesloten.

5 mei 1977.

Art. 2.

Cette provision est calculée en multipliant le montant des amortissements régulièrement pratiqués et admis au point de vue fiscal par un coefficient fixé pour chaque année par le Ministre des Finances le 10 janvier de l'année suivante, après consultation du Comité national de l'Expansion économique. Ce coefficient ne peut être inférieur à 50 % de l'augmentation de l'indice des prix à la consommation pendant l'année écoulée, ni supérieur à celle-ci.

Art. 3.

Les amortissements ne sont toutefois pris en considération pour le calcul de la provision précitée que dans la mesure où l'exploitation a acquis les biens auxquels ils se rapportent au moyen de ses fonds propres.

La part prise par les fonds propres dans le total des moyens financiers de l'exploitation servira à déterminer la part des amortissements pour laquelle l'indexation sera admise.

Art. 4.

L'immunisation est facultative. Elle n'est toutefois accordée et maintenue que si l'exploitant observe les conditions prévues à l'article 105 du Code des impôts sur les revenus et que s'il établit par tous moyens de preuve admis par le droit commun, sauf le serment, qu'une somme égale au montant immunisé a été investie en Belgique, dans un délai de trois ans, à compter de la clôture de l'exercice auquel se rapportent les amortissements, en immeubles, outillage, équipements professionnels ou actifs incorporels autres que des participations.

A défaut d'investissement dans les formes et délais prévus, la provision sera considérée comme un bénéfice obtenu au cours de la période imposable, pendant laquelle le délai d'investissement est venu à expiration.

Art. 5.

La présente loi est applicable à partir de l'exercice social clôturé au plus tôt le 31 décembre 1976.

5 mai 1977.

A. MAGNEE,
C. F. NOTHOMB,
M. HANSENNE,
J. DESMARETS.